

शम्पा कृत्वापः RV. 3, 33, 13. प्रधिम् 10, 102, 7. पविमिहृत्स्निघ्नत आपृष्ट्योऽि
न पर्वतान् schleudern bei Seite wie an der Strasse liegende (Steine u. s.
w.) 1, 64, 11. उत्पणीर्कृतम् 184, 2. प्रतिष्ठायाः verdrängen ÇAT. Br. 1, 8,
3, 14. प्रकान् 4, 2, 4, 19. so v. a. ausrotten: उद्धत्यसाववनिकण्टकं सप्त-
कृत् उद्धारपरश्चधेन BHĀG. P. 2, 7, 22. — 2) ausschlagen (einen Graben
u. s. w.), aufwerfen, aufschütten: der Eber ÇAT. Br. 14, 1, 2, 11. वेदिम्
TS. 2, 2, 10, 5. 5, 2, 2, 6. 6, 4, 1. TBR. 1, 2, 1, 3. 2, 9, 9. अग्निदेवन्म
Comm. 1, 66, 19. ĀPAST. 2, 23, 12 (उद्धत्य st. उद्धत्य zu lesen). — 3) med.
sich erhängen: उद्धनिष्ये R. 3, 34, 40 (आवन्धिष्ये ed. Bomb. 43, 36).
घातमानमुद्धत्य (so ist vielleicht zu lesen) PAÑKĀT. 133, 3. — उद्धत्य
HARIV. 4408 fehlerhaft für उद्धत्य. — 4) partic. उद्धत a) aufgewir-
belt (vgl. उद्धत, उद्धत): Staub R. 5, 73, 63. R̥T. 1, 10. ÇĀK. 8. KATHĀS.
14, 13. — b) erhöht, hervorragend über (abl.) ÇAT. Br. 6, 4, 4, 13. 10, 2, 3,
1. KĀTJ. ÇR. 5, 4, 19. 7, 9, 5. TBR. 2, 7, 6, 2 (अनुद्धत). सिरा सुÇR. 1, 279, 3.
ausgegraben KĀTJ. ÇR. 7, 1, 19. angeschwollen: सिन्धु Spr. (II) 2721, v. 1.
für उन्नत. hoch in der Luft schwebend: Wolken Spr. (II) 3563. auf —,
in die Höhe gehoben (richtiger उद्धत): ऽग्रीव HARIV. 4290 (उन्नत° die
neuere Ausg.). ऽतृणा (हेमी) KATHĀS. 69, 136. ध्वजपटैर्मरुता नमितोद्धतैः
114, 18. शस्त्र Spr. (II) 1240, v. 1. für उद्धत. अनुद्धतपाद PAÑKĀT. 260, 13.
18. लाङ्गल BHATT. 9, 7. herausgezogen, — geholt: जलान्मत्स्यौ R. 2, 53,
32 (richtig उद्धत ed. Bomb.). गृह्णेनेव क्रुदिन्दुद्धतपत्रगा 47, 17 (उद्धत°
ed. Bomb.). — c) angeschlagen: वीणा KĀTJ. ÇR. 21, 3, 7. — d) gesteigert,
heftig, intensiv HALĀJ. 4, 59. मन्गु R. 4, 36, 21. धनि R̥T. 2, 1. कृसित
Spr. (II) 800. नृत्य DAÇAR. 1, 10. युद्ध KATHĀS. 74, 82. BHĀG. P. 4, 23, 42.
KUSUM. 27, 12. PAÑKĀT. 93, 2 (Lesart unsicher). — e) hochfahrend, stolz,
übermüthig H. 431. R. GORR. 1, 14, 43. NĀTJAC. 18, 73. Spr. (II) 1239. KA-
THĀS. 44, 58. 48, 73. MĀRK. P. 17, 8. दृक्नोवाग्भिः 14. दोर्या ब्रह्मवरेण
च pochend auf BHĀG. P. 3, 17, 19. वीर्यशीर्यश्रिया 11, 6, 29. अन्नवधोद्धत
RAGH. 12, 63. धीरोद्धत (d. i. धीर und zugleich उद्धत) BHAR. NĀTJAC. 34, 4.
5. DAÇAR. 2, 2, 5. SĀH. D. 63. उद्धतं वाक्यम् Spr. (II) 5248. 5903. वेष 5617.
धीरोद्धता गतिः UTTARAB. 111, 18 (134, 2). अनुद्धत nicht stolz, bescheiden,
anspruchlos KĀM. NĪTIS. 18, 33. समृद्धिभिः Spr. (II) 4356. VARĀH. BRH. S.
73, 7. ऽमन्स R. 2, 6, 22. वेष सुÇR. 1, 30, 2. उद्धतत्वं n. hochfahrendes We-
sen (Verwegenheit Comm.) MAITRJUP. 3, 5. — f) strotzend —, voll von
(instr. oder im comp. vorangehend): क्रोधविषोद्धत MBH. 4, 753. मदे-
द्धत R. 4, 9, 10 (महो° gedr.). KUMĀRAS. 3, 31. Spr. (II) 4671. PAÑKĀT. 224, 8.
254, 8. धनमदेद्धत KATHĀS. 18, 129. यौवनमदेद्धत 277. बलोद्धत Spr. (II)
815. — g) in Bewegung versetzt, erregt (die v. l. oft richtiger उद्धुत):
das Meer MBH. 1, 5469. 6, 1644. महामघः असनै R. 6, 108, 1. ऽसट RAGH.
9, 60. R̥T. 2, 8. वातोद्धताम्बुधर VARĀH. BRH. S. 19, 20. वेणवो ऽनिलोद्धताः
AK. 2, 4, 5, 27. PAÑKĀT. 21, 2. कृत्वापाग्निरुद्धतो (उद्धतो die neuere
Ausg.) विवृद्धिं परमां गतः HARIV. 10373. वातोद्धतो वक्रिः VARĀH. BRH.
S. 19, 7. so v. a. zum Vorschein gekommen: रिष्टानि सुÇR. 1, 102, 18. —
h) gehemmt, gehindert (= अत्यतं कृतः Comm.) R. 2, 43, 30. — i) m. N.
pr. eines Esels PAÑKĀT. 247, 25. — Vgl. उद्ध, उद्धन, उद्धात fg., उद्धति,
मदेद्धत, रथोद्धता, सिंहेद्धता.

— उपोद् s. उपोद्धात. — caus. उपोद्धातयति durch ein Beispiel erläutern SĀJ. zu ÇAT. Br. UP. 11, 7, 2, 8. — desid. उपोद्धिषासति durch

ein Beispiel erläutern wollen ÇĀK. zu BṚH. ĀR. UP. S. 193.

— समुद्, partic. समुद्धत = समुद्धीर्ण H. an. 4, 128. 1) aufgewirbelt: Staub
HARIV. 13668 (समुत्थित die neuere Ausg.). R. 6, 19, 12. — 2) aufgehoben:
०पताक HARIV. 16233 (समुच्छ्रित° die neuere Ausg.). ०लाङ्गल
HIR. ed. JOHNS. 1614 (समुन्नत° SCHL. 76, 6). hoch gehend: ०तरंगिणी ग-
ङ्गा MBH. 3, 5757. उन्नतमानुसमुद्धता जङ्गवी hoch auf — fließend KIR.
3, 15. — 3) gesteigert, heftig, intensiv: तेजस् R. 1, 38, 16. रथघोष MBH.
13, 1978. लवणजलसमुद्धतस्वन wie das Meer heftig tosend 8, 1212. —
— 4) hochfahrend, stolz, übermüthig AK. 3, 1, 23. H. an. 4, 128. — 5)
strotzend, voll von: लोमकर्ष° R. 5, 17, 35. मरुजचापलदोष° ÇR. 2, 117
(= दृत्त MALLIN.). — 6) herausgenommen: पुष्करं क्रुदादगस्त्येन (richtiger
समुद्धतम् ed. Bomb.) MBH. 13, 4544. ०निधान R. 2, 33, 18 (richtiger
समुद्धत° ed. Bomb. und GORR.). — 7) in Bewegung versetzt, erregt
(richtiger समुद्धत): ऊरुभुजवेगेन समुद्रः R. 5, 3, 37. पत्रवातसमुद्धता पुष्प-
वृष्टयः 10, 12. ०मरुत् UTTARAB. 93, 11 (124, 10). — Vgl. विमत्तिसमुद्धातिन्
— उप 1) schlagen —, stossen auf; berühren: जघनान् RV. 6, 73, 13.
ÇAT. Br. 6, 1, 2, 3. पश्या 14, 9, 4, 7. 12. पूष्म् ĀÇV. GRH. 3, 6, 8. अन्तम्
LĀTJ. 1, 9, 22. 12, 2. दण्डेनोपघातं oder दण्डोपघातं गाः कल्पयति P. 3, 4,
48. Schol. vom Stossen d. h. Auftreffen eines Vogels: कपोतश्चेदामार-
मुपकन्यात् ĀÇV. GRH. 3, 7, 7. मार्जारवत्पोषकं चोपकृंसि so v. a. kratzen
MBH. 2, 2123. — 2) anstecken, an die Spitze eines Stabes u. s. w. fassen,
antupfen TBR. 1, 1, 2, 6. कुम्भ्यै र्व्या ÇAT. Br. 2, 5, 2, 17. 3, 2, 2, 20. सुवे-
णाश्वम् 4, 4, 25. दधिद्रव्यम् 9, 2, 2, 40. श्पिकया 10, 1, 5, 4. अङ्गुष्ठेन ÇĀK. BH.
ÇR. 4, 21, 8. आश्वमेव संस्कृत्योपघातं जुहुयात् stückweise herausstechend
GOBH. 1, 9, 24. ÇAT. Br. 5, 2, 2, 4. 4, 4. 14, 9, 4, 18. 23. — 3) einstecken, be-
festigen: मयूखान् TS. 2, 3, 1, 5. — 4) störend treffen, hemmen; beeinträch-
tigen, beschädigen: प्रजननम् AIR. Br. 3, 11. अन्तापीं वग्नमुपजिघ्रमानः
TBR. 3, 7, 2, 3; vgl. AV. 6, 118, 1. उपकन्यामिमाः प्रजाः BHĀG. 3, 24. अ-
नुपघ्नन्पितृद्रव्यम् M. 9, 208 (= MBH. 13, 5123). MBH. 3, 699. अज्ञाविकम्
VARĀH. BRH. S. 39, 2. सस्यर्द्धिम् MĀRK. P. 31, 23. BHATT. 5, 12. लङ्का चो-
पकृन्प्यते (pass.) 16, 12. धर्मार्थानुपकृन्ति Spr. (II) 4834. सर्वं तस्योपकृ-
न्यते MBH. 13, 407. श्रुतिः सुÇR. 1, 38, 16. स्वभावः BHĀG. P. 2, 10, 41. मम
प्रतिज्ञामुपकृन्तुम् zu Schanden machen HARIV. 7209. — 5) anstossen,
stecken bleiben im Recitiren u. s. w., fehlen: अघीयन्मुपकन्यात् AIR. Br.
3, 35. ÇĀK. BH. 26, 3. 27, 1. med. TS. 7, 3, 1, 1. 2. — 6) partic. उपकृत
a) belegt, bestreut: आसनानि द्विर्भोपकृतानि DEVALA bei KULL. zu M.
3, 208. — b) erschlagen UTTARAB. 133, 11 (176, 8). अनुपकृतक्रुष्ट der nicht
weiss, was Schlagen und Schmähen heisst (उपकृत und क्रुष्ट wohl als
nomm. act. zu fassen) Lot. de la b. l. 603. — c) behaftet (mit einem
Uebel), heimgesucht, hart mitgenommen, beschädigt, verdorben, besudelt:
रत्नासि देवैः ÇAT. Br. 7, 3, 2, 6. ग्रामशैरिः Spr. (II) 5466. वस्त्र MĀRK. P.
34, 55. 35, 26. 97, 27. fg. VARĀH. BRH. S. 13, 32. स्वर सुÇR. 1, 239, 11. च-
नुम् MĀLATI. 160, 18. ०पादेन्द्रिय SARVADARÇANAS. 78, 11. अनुपकृतकर्पो-
न्द्रियता Lot. de la b. l. 603. गुरुशपिन क्रिया MBH. 1, 4665. HARIV. 5394.
द्वैवोपकृतकर्मन् R. 1, 38, 23 (60, 26 GORR.). ह्याया मम 2, 69, 20. इन्द्र्यदे-
पोपकृतश्रुतिः R. GORR. 2, 39, 37. 40, 11. 81, 8. मलोपकृतप्रसादं दर्पपातले
ÇĀK. 191. KIR. 3, 48. Spr. (II) 2103, v. 1. पुंस्त्व VARĀH. BRH. S. 16, 32.
BHĀG. P. 5, 6, 11. 8, 24, 46. तन्निष्पेषोपकृततमम् PRAB. 118, 4. भूतोपकृत-